

سرمایه‌ای از همه سرمایه‌ها نفیس‌تر

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانش آموزان قرآنی سمپاد

اشاره

راه یافتگان به مرحله نهایی دوازدهمین کنگره سراسری قرآن کریم سمپاد، بزرگداشت آیت الله شهید سید محمدباقر صدر، در تاریخ ۲۵ تیرماه ۱۳۸۲، این افتخار را یافتند تا با رهبر عزیز خویش اقامه نماز جماعت نمایند و پای صحبت‌های ارزشمند ایشان بنشینند. با هم صحبت‌های رهبر انقلاب را می‌خوانیم.

«سمپاد»

بسم الله الرحمن الرحيم

برادران و خواهران و فرزندان عزیز! خیلی خوش آمدید. از دیدار شما عزیزان، چه جوانهای عزیزی که بحمدالله از متاع و سرمایه هوش وافر خودشان، علاوه بر کارهای علمی و درسی، در زمینه انس با قرآن و فراگیری قرآن و معارف دینی استفاده کرده‌اند، و چه برادران و خواهرانی که مسئولیت اداره علمی و فکری این عزیزان را بر عهده گرفته‌اند، خوشوقتم. به شما جوانهای عزیز عرض می‌کنم که هوش وافر و استعداد بالا یک ثروت معنوی بی‌بدیل و یک سرمایه است. مثل همه سرمایه‌های دیگر، از این سرمایه اولاً باید استفاده بشود - چون سرمایه اگر راكد بماند، بودن و نبودنش یکسان خواهد بود - ثانیاً باید سرمایه در جهت صحیح به کار گرفته شود. فرض بفرمایید اگر کسی که ثروت و سرمایه پولی و مالی بالایی دارد، از آن به

عنوان تولید استفاده کند، خوب است؛ اما اگر از این پول مثلاً برای تجارت مواد مخدر استفاده کند، خیلی بد است. پس به کار گرفتن سرمایه در جهت درست، شرط دوم است. علاوه بر اینها، صاحب سرمایه از این سرمایه باید به عنوان سرمایه ملی هم استفاده کند. بعضی سرمایه‌ها اگر چه متعلق به یک شخص است، اما در عین حال متعلق به یک ملت هم هست. مثلاً فرض بفرمایید یک تابلوی نفیس قیمتی در یک کشور متعلق به کسی است، اما ثروت آن کشور هم محسوب می‌شود؛ لذا کشورها اجازه نمی‌دهند آثار هنری برجسته آنها از مرزهایشان خارج شود. همه اینها چیزهایی است که برای یک سرمایه باید مورد ملاحظه قرار بگیرد؛ صاحب سرمایه موظف است.

سرمایه هوش شما از همه سرمایه‌های مادی بهتر و نفیس‌تر است و - همان طور که عرض کردم - یک سرمایه بی‌بدیل است. پول، بدیل دارد؛ اما هوش و استعداد بشری یک چیز بی‌بدیل است و با هیچ چیز نمی‌شود آن را مبادله کرد. این سه نکته‌ای که درباره سرمایه‌های مادی گفته شد، در مورد این سرمایه هم باید در نظر بگیرید. اولاً باید از این سرمایه استفاده بشود؛ این توصیه ما در درجه اول به مسئولان است که از سرمایه هوش و استعداد برجسته جوانهای ما بدرستی استفاده کنند.

این را هم به شما بگویم، علی‌رغم سیاه‌نمایی‌هایی که در این مورد انجام می‌گیرد که مغزها رفتند، هوشها چنین شدند و کشور خالی ماند، خوشبختانه در داخل کشور بحمدالله مجموعه صاحبان استعداد بالا، خلاقیت و ابتکار که الان در کشور با همه وجود مشغول کارند، رقم عظیمی است. اگر تعدادی هم رفتند، در مقابل آنچه امروز در داخل کشور هستند و از وجود آنها دارد استفاده می‌شود، چیز زیادی نیست.

من معتقدم از هوش جوان ایرانی، بیشتر از آنچه امروز استفاده می‌شود، باید استفاده شود. جوانها باید برای به کار گرفتن استعداد خود در جهت پیشبرد کشورشان و برای جبران عقب‌ماندگی تاریخی تحمیلی بر این ملت، میدان پیدا کنند. این ملت هوش برجسته خود را امروز پیدا نکرده؛ این بومی ما و متعلق به تاریخ ما و ریشه‌دار در میان ماست. شما ببینید تاریخ علم چقدر برجستگان ایرانی را در صدر طومارها و جزوبرترین‌های خود ثبت کرده؛ اینها واقعیت دارد. امروز هم ما همانیم. علی‌رغم این استعداد تاریخی، قرنهای متمادی و بخصوص از روزی که پای استعمار و سلطه خارجی در این کشور باز شد، به استعداد جوشان ایرانی سرکوب و مهار زده شد.

دوران بعد از انقلاب، بحمدالله فضای باز و گستره وسیع کار ما را به این جا رسانده که جوانهای ما در المپیادهای علمی دنیا مرتب افتخار می‌آفرینند؛ اینها چیز کمی نیست؛ نشان‌دهنده این است که فضا و گستره برای بروز استعدادها آماده است.

من در بازدید از دانشگاه‌های مختلف و مراکز تحقیقاتی دانشگاه‌ها و کارهایی که جوانهای ما در آن جاها دارند انجام می‌دهند، به نمونه‌های بسیار برجسته‌ای برخورد می‌کنم؛ در همه زمینه‌ها این طور است؛ حوزه علمیه هم همین طور است. امروز در حوزه علمیه ما نسل جوان فرزانه فهیمی تربیت شده‌اند که می‌توانند تفکرات اسلامی را با استواری هرچه تمام‌تر عرضه کنند. این همان حصارهای مستحکمی است که علی‌رغم میل دشمنان، برای حفظ هویت ملی و اسلامی ما به وجود آمده است.

فضای جوان کشور، فضای خوبی است. علی‌رغم بعضی از بدبینی‌هایی که آدمهای بدبین و سوءظن‌دار مرتب ابراز می‌کنند، من به فضای جوان کشور - جوان دانشگاه، جوان حوزه، جوان فعالیتهای مهارتی کاری - بسیار خوشبین و امیدوارم. فضای خوبی است و آینده‌ای را برای این کشور نوید می‌دهد که ان شاءالله درخشش استعداد ایرانی در آن آینده، همه دنیا را متوجه خود خواهد کرد.

فراخور استعدادهای گوناگون، هوش جوان ایرانی باید برای پیشرفت علمی، فنی و فکری در همه زمینه‌ها؛ چه در علوم محض، چه در صنعت، چه در علوم انسانی - فلسفه، ادبیات، هنر - و چه در آموزشهای دینی و هرچه بیشتر عمق بخشیدن به اندوخته فکری عمیق فرهنگ اسلامی و آن را آماده عرضه به افکار جهانی جوانهای دنیا قرار دادن، به کار افتد؛ اینها کار شماهاست. شماها می‌توانید برای همه جوانهای جوامع اسلامی الگو باشید؛ کما این که از اول انقلاب تا امروز هم به فضل پروردگار همین طور بوده است.

شما جوانان عزیز، دوران جنگ تحمیلی را یادتان نیست؛ جوانهای مسن‌تر از شماها که در این جلسه هستند، یادشان هست. در جنگ تحمیلی، نمونه‌های همین نبوغها و استعدادها دیده شد. جوان هفده هجده ساله، اول جنگ به عنوان یک فرد عادی و بسیجی ساده وارد میدان دفاع مقدس شد؛ اما به فاصله سه چهار سال آن چنان استعداد او بروز کرد که شد فرمانده یک لشکر، فرمانده یک تیپ، اداره‌کننده چند هزار آدم و پیشبرنده تاکتیکهای جنگی و ضربه‌زننده به دشمن؛ اینها بروز استعداد در زمینه‌های گوناگون است. همین‌ها وقتی بعد از جنگ وارد دانشگاه‌ها شدند، توانستند رتبه‌های عالی علمی را هم کسب کنند. امروز بحمدالله ما در بین

جوانهایی با آن سوابق درخشان، کسانی را داریم که از لحاظ علمی هم برجسته‌اند؛ این بروز استعدادهاست.

جوانهای عزیز! این موهبت و ثروت را قدر بدانید؛ مسئولان هم باید حداکثر تلاش خود را بکنند تا میدان برای بروز این استعدادها در زمینه‌های مختلف باز شود. در زمینه قرآن و معارف دینی هم که شماها وارد شده‌اید، زمینه بسیار مبارکی است. هرچه بیشتر با قرآن انس پیدا کنید، دل‌بستگی‌تان به آن بیشتر می‌شود. قرآن مثل یک دریای عمیق است. در سطح، انسان چیزهایی را می‌بیند؛ اما اگر کسی اهل غواصی باشد، در عمق چیزهای تازه‌ای مشاهده می‌کند. هرچه به اعماق بیشتر فروبرید، حقایق بیشتر، چیزهای تازه‌تر و مطالب خیره‌کننده‌تری در آن‌جا مشاهده می‌کنید؛ و این البته به برکت انس با قرآن حاصل می‌شود. این طور نیست که هرکس یک مقدار در قرآن مطالعه کرد، بگوید من به اعماق آن دست پیدا کردم؛ نه، چیزهایی وجود دارد که متعلق به راسخین در علم است. باید رسوخ در علم پیدا کرد؛ و این به برکت انس طولانی و بلند مدت با قرآن برای انسان پیش می‌آید و هدایت قرآنی شامل حال انسان می‌شود.

امیدواریم ان شاء الله همه شما موفق باشید. برای همه شما دعا و آرزوی توفیق می‌کنم و از مسئولان محترم این بخش از کار هم صمیمانه تشکر می‌کنم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

